

Global Water Partnership Slovakia
v spolupráci s
Ústavom krajiny ekológie SAV, v. v. i.
a Slovenskou ekologickou spoločnosťou pri SAV

vyhlasujú pri príležitosti

Svetového dňa vody 2023

2023 Accelerating Change

súťaž pre žiakov stredných škôl o najlepší vedecký poster na tému

„KVALITA VÔD NA SLOVENSKU“

Svoje vedecké postery v pdf formáte posielajte do **5. mája 2023** na mailovú adresu **alexandra.hladka@savba.sk**, do predmetu uveďte *Svetový deň vody 2023*. Do tohto termínu je potrebné sa zároveň zaregistrovať v **registračnom formulári**. Prezentácia posterov sa uskutoční v rámci študentskej konferencie „Kvalita vôd na Slovensku“ dňa **23. mája 2023** na Ústave krajiny ekológie, Štefánikova 3, Bratislava. Inštrukcie k súťaži nájdete na ďalšej strane.

Tri najlepšie práce budú ohodnotené vecnými cenami v hodnote 100 €, 80 € a 60 €.

Tešíme sa na Vašu účasť!

Milí žiaci,

v roku 1993 Organizácia spojených národov vyhlásila 22. marec za Svetový deň vody, ktorého cieľom je poukázať na význam sladkej vody pre človeka a problémy, ktoré sú s ňou spojené (napr. znečistenie, plytvanie alebo jej nedostupnosť). Tento rok bol vyhlásený 30. ročník Svetového dňa vody, ktorého témou je možnosť riešenia krízy v oblasti vody a hygieny. Voda a vodné zdroje znečistené chemikáliami (vrátane pesticídov) alebo mikroorganizmami ohrozujú životné prostredie a majú negatívny vplyv na zdravie a kvalitu života ľudí.

Cieľom našej súťaže je spopularizovať pri príležitosti Svetového dňa vody problém kvality a dostupnosti sladkej vody na Slovensku tak, že vy, žiaci stredných škôl poukážete na dobrú prax ochrany a šetrenia pitnej vody vo svojom okolí alebo navrhnete riešenie konkrétneho problému, príp. aj jeho realizáciu.

Budete mať príležitosť prezentovať svoje práce na študentskej konferencii pred vedeckou obcou. Odborná porota bude zostavená z popredných vedcov a odborníkov v odbore environmentalistika, krajinná ekológia, i vodné hospodárstvo.

Podmienky súťaže:

Súťaž pozostáva z dvoch častí, a to:

V prvej časti je úlohou autora alebo kolektívu autorov (**max. 3 žiaci**) na vybranú alebo voľnú tému vytvoriť **vedecký poster**. Poster by mal byť vypracovaný pod dohľadom vyučujúceho, s ktorým sú konzultované aj jednotlivé nápady alebo problémy. Vedecký poster je skrátený variant teoretickej alebo praktickej výskumnej práce, ktorá by mala byť spracovaná na veľkoformátovom papieri **formátu A0** (841 x 1 189 mm) za účelom prezentovania vašich vedeckých výsledkov. Kombinuje v sebe krátke texty s obrázkovým materiálom (napr. fotografie, grafy, mapy). Odporúčame na tvorbu posterov použiť **MS PowerPoint** (postup zmeny snímky na vlastné rozmery tu).

Štruktúra posteru má byť nasledovaná:

- názov posteru (nemusí byť zhodný s názvami nižšie uvedených tém, ale mal by byť výstižný), autori, ročník a škola
- úvod – definovanie cieľa a výskumnej oblasti (napr. znečistenie podzemných vôd Žitného ostrova)
- metodológia – akým spôsobom boli získavané a spracované dáta
- výsledky – rôzne grafy, tabuľky, fotografie a pod., a ich popis
- záver – stručné zhrnutie výsledkov a splnenie cieľov
- použitá literatúra

Témy vedeckých posterov si môžete vybrať z nasledujúcich:

1) Kvalita vôd na Slovensku / Rieky a jazerá – tekuté zlato

Len 0,3% sladkej vody tvoria povrchové vody ako sú rieky alebo jazerá. Tie sú často znečistené odpadovými vodami alebo chemickými látkami z poľnohospodárskej činnosti a priemyselnej výroby a sú príčinou úhynu vodného života. Tieto škodlivé látky sa môžu prostredníctvom potravy dostať aj do ľudského organizmu a stať sa príčinou rôznych chorôb. Okrem zdroja jedla a pitnej vody sú povrchové vody aj miestom rekreácie a oddychu, ktorý síce má pozitívny vplyv na duševné zdravie človeka, ale môže mať negatívny vplyv na životné prostredie.

2) Kvalita vôd na Slovensku / Poklad ukrytý pod zemou

Nenahraditeľným zdrojom kvalitnej pitnej vody sú podzemné vody a Slovensko patrí aj vďaka Žitnému ostrovu medzi najväčšie zásobárne pitnej vody v strednej Európe. Voda, ukrytá pod zemou, je neustále ohrozovaná intenzívnym poľnohospodárstvom, nelegálnymi skládkami odpadu či nefunkčnou alebo neexistujúcou kanalizáciou.

3) Kvalita vôd na Slovensku / Sucho – každoročný nepriateľ

Slovensko patrí medzi krajiny, ktoré majú v súčasnosti dostatok vody pre obyvateľov. Avšak posledné roky sme svedkami extrémnych a dlhotrvajúcich suchých období. Okrem poľnohospodárskej činnosti, ktorá je závislá na množstve zrážok a kvalite pôdnej vody, pocítili sucho aj obyvatelia obcí, ktorí počas horúcich

letných dní nemohli používať vodu na polievanie záhrady alebo kúpanie v bazéne. Pitná voda na viacerých miestach musela byť dovážaná v cisternách.

4) Kvalita vôd na Slovensku / Voľná téma

Voľná téma predstavuje ľubovoľnú tému, ktorú nie je možné zaradiť do predchádzajúcich tém. Podmienkou je, aby téma bola tematicky zameraná na vodu a jej ochranu alebo vplyvu na životné prostredie.

Ďalšie informácie k tvorbe posteru nájdete:

- Brož, P. 2015. *Jak udělat poster*. dostupné na:

https://postudium.cz/pluginfile.php/7464/mod_resource/content/3/postery-html.html#_idTextAnchor010

- Prieklady vedeckých posterov nájdete tu:

https://drive.google.com/drive/folders/1u2o7s0Ldz9eIgqiZYUIyTRtbx9zpuKc8?usp=share_link

Takto pripravený poster nám v pdf formáte pošlite na mailovú adresu alexandra.hladka@savba.sk do 5.mája 2023, do predmetu uveďte Svetový deň vody 2023.

Druhú časť súťaže tvorí **študentská konferencia "Kvalita vôd na Slovensku"**, kde budú účastníci konferencie prezentovať svoje vedecké postery pred odbornou porotou. Prezentácia má byť približne 15 - minútová, **vo forme PowerPoint**, v ktorej študenti (pri kolektíve autorov môžu prezentovať viacerí) publiku a odbornej porote stručne predstavia obsah a výsledky vedeckej práce obsiahnutej na poster. Zároveň budú mať poster vystavený, ku ktorému sa môžu vyjadrovať v rámci diskusie aj porota, aj publikum. Na prezentáciu je potrebné si poster vytlačiť v požadovanom formáte A0 a priniesť so sebou.

Vaše postery budú počas celej konferencie vystavené. Po súťaži budú všetky postery zverejnené na webovej adrese www.uke.sav.sk.

Vyhodnotenie súťaže odbornou porotou bude prebiehať podľa nasledovných pravidiel:

- vizuálne spracovanie posteru (text aj obrázky by mali byť rovnomerne rozložené a viditeľné aj z väčšej vzdialenosti; toleruje sa zmenšenie písma zoznamu použitej literatúry tak, aby bolo čitateľné zblízka),
- zaujímavosť, aktuálnosť a vhodnosť témy,
- použité metódy (zisťuje sa, či boli použité adekvátne metódy k dosiahnutým výsledkom),
- vlastný prínos autora/autorov (je možné doložiť napr. vlastnými fotografiami),
- význam pre prax,
- dodržaná uvedená štruktúra posteru vrátane uvedeného zoznamu použitej literatúry (ak nebude uvedený zoznam literatúry, práce budú automaticky vyradené zo súťaže),
- úroveň slovnej prezentácie.

Odborná porota vyberie prvé tri miesta.

Za účasť získa každý žiak **Certifikát o absolvovaní** študentskej konferencie od Ústavu krajinnej ekológie SAV, v.v.i., inštitúcie, ktorá je zárukou kvality dobrých absolventov.

Ceny, ktoré môžete získať:

1. miesto – Poukážka na nákup edukačných pomôcok v hodnote 100 EUR,
2. miesto – Poukážka na nákup edukačných pomôcok v hodnote 80 EUR,
3. miesto – Poukážka na nákup edukačných pomôcok v hodnote 60 EUR.

Symbolicky budú odmenení všetci žiaci, ktorí sa zapoja do našej súťaže!

V prípade akýchkoľvek otázok nás kontaktujte mailom alebo telefonicky:
alexandra.hladka@savba.sk, 02/32293632, 0904 220 960.

Tešíme sa na Vaše postery!